

To kimmingsvæggrer monteret

Dampede garneringsplanke

Garneringsplanke
øverst

Alle garneringsplanke
på plads

Stuvbolt med klinkskive

Garnering og forboltning

Klædning er en samlebetegnelse for skibets planke- og bjælkehud udvendig og indvendig. Ordet kommer fra hollandsk; "kleeding", som betyder noget, der dækker- eller omgiver en genstand.

Garneringen er skibets indvendige klædning og skal beskytte lasten imod vand fra eventuelle lækager i skibet og samtidig sørge for, at lasten ikke glider ned imellem skibets spanter. Ordet er oprindeligt fransk fra "garnier", der kommer fra ordet "garde"; at beskytte noget.

Langsgående styrke. Skibsskroget er udsat for store kræfter, når det bevæger sig igennem bølger og det samtidig er tungt lastet. For at beholde dets oprindelige form og stivhed så det ikke bukker eller vrides ud af form, er det centralt, at der indbygges elementer der beholder den langsgående styrke. Disse er foruden indvendig- og udvendigklædning også køl og kølsvin, kimmings- og bjælkevægere, samt dækkets skandæk og vaterbord. Trods disse vil skibsskroget med tiden bukke og enderne synke ned i vandet og skibet vil blive kølsprængt. Dette sker fordi skibstømmerets organiske karakter med tiden forfalder.

Vægere er planker i garneringen, som er noget kraftigere end resten af garneringsplankerne og giver skrogets langskibs styrke og forbindelse imellem spanterne hele vejen rundt fra for til agter. Derfor er de i modsætning til almindelige planker ikke samlet i stød over et spant, men ved laske, der er samlet med tværgående bolte.

En lask er en tømmerlamning, hvor to stykke endetræ forbindes ved at tildanne hver ende i en skrå vinkel, der passer sammen med modparten og tilsammen har tømmerets almindelige tykkelse.

Kimningen er det område i skibsskroget, hvor det går fra at være fladt, nær bunden, til at være mere opret. Det kaldes også "Slaget" og udgør altså et langsgående område fra for til agter. Her monteres indvendig i garneringen en kimmingsvæg, som er en eller flere ekstrakraftige langsgående tømmerstykker.

Bjælkevæggen er en væg, der placeres øverst i garneringen og bærer alle dæksbjælkerne.

Filmen har en varighed på 11:30 minutter og ligger i 4K resolution 3840x2160 pixel. Filmen om wiresplejsning og master kan ses på maritimehaendvaerksfilm.dk og på [YouTube](https://www.youtube.com/).

PRODUCERET AF Chroma Film ApS: chroma.dk

Projektet er udviklet i samarbejde med Søfart og Maritime Håndværk under Nationalmuseet. Se [Facebook](https://www.facebook.com/).

Som de andre vægere giver den skroget langsgående styrke.

Sætgangen er en eller flere planker lige under bjælkevægeren, der også har styrkeegenskaber, men er tyndere end bjælkevægeren, men dog tykkere end de almindelige garneringsplanker. Deres opgave er at støtte bjælkevægeren og fordele trykket fra dæk og dæksbjælker over et større område af spanterne.

Smig er et andet ord for vinkelen imellem to til hinanden opstødende flader. Smigen opmåles af skibstømmeren med et smigvinkel, der hurtigt og nøjagtigt kan overføre smigen fra f.eks. opmålinger til garneringsplankens kant.

At slå overlangs betyder at slå f.eks. en garneringsplanke, der er på vej til at finde sin endelige plads, i enden og dermed flytte den langskibs.

Ters er et kort kraftigt stykke tømmer, der anvendes som anlægs- og modhold, når kiler skal tvinge en planke på plads. Hos sømanden bruges tersen til fortøjning, når et trosseøj skal sættes i en fortøjningsring på kajen. Her stikkes øjet igennem ringen og tersen indsættes i øjet og forhindrer derved trossen i at rykke tilbage. Igen er det tersens korte kraftige form, der er væsentlig.

Forboltning er en samlebetegnelse for alle de befæstelsesmidler, der bruges i skibet for at holde planker, bjælker, vægere m.m. sammen og gøre skibet tæt og stærkt. Disse forboltningssmidler kan være: skibsspiger, der er kraftigere end almindelige søm, eller stuvbolten der er tykkere og længere end et spiger. Bolte der er ligeså kraftige som stuvbolte, men de er fastspændt i begge ender, trænegler, der har den samme funktion som bolte, men er lavet af træ og fastspændes med kiler i begge ender og endelig skruer af forskellige metaller, der i nyere både anvendes i stedet for spiger og bolte.

PRIMÆRE KILDER TIL FILM OG FAKTAARK

jmarcussen.dk/maritim/ordbog/index.php

ts-skib.dk

ring-andersen.dk

skibsbevaringsfonden.dk

asiaq.dk/splejsning.htm

pernielsen.eu/mineskibe/jolleskole/praktisk/praktiskoemandskab.htm

Samt: "Haandbog i Praktisk Sømandsskab" af Jens Kusk Jensen

FILMEN ER PRODUCERET MED ØKONOMISK STØTTE FRA

A.P. Møller Fonden, Lauritzen Fonden, D/S Orient's Fond,
Codan Fonden samt af Børne- og Undervisningsministeriet.